

Тема 9. Оперативне фінансове планування

Мета заняття – з'ясувати суть і значення оперативного фінансового планування, засвоїти методику та процес складання балансу грошових потоків підприємства, зрозуміти взаємозв'язок балансу грошових потоків з основними розділами поточного фінансового плану.

Практичні завдання

Задачі

Задача 1. Оптове торговельне підприємство «Ритм» має розробити фінансовий план на поточний рік з поквартальним розподілом таких передбачень.

1. Запас грошових коштів торговельного підприємства на початок розрахункового року становитиме 120 тис. грн. Передбачається збільшити власний капітал підприємства на 1 млн. грн. (III кв.).

2. Розмір витрат (оборотних коштів) на придбання товарів у товаровиробників та очікуваний обсяг валової виручки по окремих кварталах розрахункового року наведено в табл. 1.

Таблиця 1. Витрати і виручка по торговельному підприємству (тис грн)

Показник	Квартал розрахункового року			
	I	II	III	IV
Грошові витрати на придбання товарів	5607	5846	6730	7799
Валова виручка	9042	9427	10852	12577

3. У першому кварталі розрахункового року передбачається збільшити товарні запаси на 1010 тис грн. Проте існує домовленість, що оплата приросту товарних запасів здійснюватиметься після закінчення 6 міс. з часу закупівлі відповідних груп товарів.

4. Сума необхідних щорічно відновлювальних постійних витрат за попередніми розрахунками складає 12,06 млн грн. Для їх покриття щоквартально буде направлятися 25% річної потреби грошових коштів.

5. Розмір плати відсотків за користування короткотерміновим кредитом складатиме 110 тис грн щоквартально. Платежі по банківській заборгованості розміром 400 тис грн мають бути здійснені в останньому кварталі розрахункового року.

6. Протягом другого кварталу передбачається придбати нове устаткування вартістю 600 тис грн з відстрочкою платежу на 4-й квартал.

7. На особисте споживання співвласників торговельного підприємства вирішено використовувати по 50 тис грн протягом кожного кварталу розрахункового року.

Скласти фінансовий план підприємства «Ритм» на поточний рік і подати його у вигляді таблиці.

Таблиця Фінансовий план торговельного підприємства «Ритм», тис грн

Статі надходжень і платежів	Квартали				Разом
	1	2	3	4	
Надходження					
Запас грошових коштів на початок року	120	-	-	-	120
...					
Платежі					
Разом...					

Задача 2. На основі плану формування та використання фінансових ресурсів підприємства визначити необхідний розмір залучення позикових коштів. Щодо планів підприємства на наступний період відомо:

- 1) інвестиції в приріст оборотних активів передбачені в розмірі 12, 0 тис грн, модернізацію основних засобів – 7 тис грн; інноваційні інвестиції – 10,0 тис грн;
- 2) інші напрями використання фінансових ресурсів – 4, 0 тис грн;
- 3) чистий прибуток, що направлений на виробничий розвиток підприємства – 11,3 тис грн;
- 4) амортизаційні відрахування – 10,0 тис грн;
- 5) залучення власних фінансових ресурсів з інших джерел передбачено в розмірі 3,5 тис грн;
- 6) залишок грошових коштів на початок періоду – 2,0 тис грн, на кінець – 1,8 тис грн.

Задача 3. Скласти плановий кошторис на виробництво і реалізацію одиниці продукції у плановому році на підставі даних, наведених у табл. 2.

Таблиця 2. Калькуляція планових витрат на виробництво одиниці продукції

№ з/п	Статті калькуляції	Сума, грн
1.	Витрати на сировину і матеріали	180
2.	Енергоносії на виробничі цілі	5
3.	Основна заробітна плата робітників	20
4.	Додаткова заробітна плата робітників (20%)	
5.	Обов'язкові відрахування у позабюджетні фонди (36,5%)	
6.	Витрати на утримання і використання обладнання (20% до основної зарплати)	
7.	Цехові витрати (120% до основної зарплати)	

8.	Інші витрати (50% до основної зарплати)	
9.	Виробнича собівартість	
10.	Невиробничі витрати (2% виробничої собівартості)	
11.	Повна собівартість	

За даними табл. 2 розрахувати планову відпускну ціну одиниці продукції виробничого підприємства. Результати оформити у табл. 3.

Таблиця 3 Розрахунок відпускної ціни у плановому році

№ з/п	Елементи ціни	Сума, грн
1.	Повна собівартість одиниці продукції	
2.	Виручка від реалізації (рентабельність продукції – 20%)	
3.	Податок на додану вартість (18%)	
4.	Відпускна ціна в плановому році за одиницю продукції	

Розрахувати плановий прибуток від реалізації товарної продукції у плановому році з урахуванням вихідних даних про планові обсяги виробництва і продажу товарів, залишків готової продукції на кінець передпланового року, а також розрахунків, виконаних у табл. 2. і 3. Результати оформити в табл. 4.

Таблиця 4 Розрахунок планового прибутку підприємства від реалізації товарної продукції

Показник	Товарний випуск по плану, одиниць	Ціна од. продукції без ПДВ, грн	Планова собівартість од. продукції грн	Товарний випуск, тис грн		Прибуток всього, тис грн
				у цінах без ПДВ	за повною собівартістю	
Обсяг виробництва						
Залишки продукції на початок планового року		×	×			
Залишки продукції на кінець планового року		×	×			
Буде реалізовано у план. році		×	×			

Виконати зведений розрахунок фінансових результатів виробничого підприємства у плановому році за даними табл. 4 і розрахунків, зроблених у табл. 3.

Таблиця 5 Зведений розрахунок фінансових результатів продажу продукції підприємства

№ з/п	Показники	Сума, тис грн
1.	Виручка від реалізації (без ПДВ)	
2.	Витрати на виробництво і реалізацію продукції	
3.	Прибуток від реалізації продукції	
4.	Прибуток від іншої реалізації	10
5.	Доход від участі в капіталі	5
6.	Доходи від передачі майна в оренду	10
7.	Інші операційні доходи	6
8.	Інші операційні витрати	10
9.	Прибуток до оподаткування	
10.	Податок на прибуток (18%)	
11.	Витрати, що сплачуються з прибутку	5,5
12.	Чистий прибуток	

Виконати розрахунок потреби в короткотерміновому кредиті на плановий рік для фінансування потреби в оборотних коштах для фінансування запасів товарно-матеріальних цінностей (табл. 6).

Таблиця 6 Розрахунок потреби підприємства у обсязі короткотермінового кредиту

№ з/п	Показники	Одиниця виміру	Значення показника
1.	Одноденний випуск продукції	од.	
2.	Кількість днів у році	днів	360
3.	Одноденні витрати тов.-мат. запасів	тис грн	
4.	Норма запасу	днів	20
	а) тривалість інтервалу між двома поставками сировини за угодою	днів	
	б) транспортний запас	днів	
	в) підготовчий запас	днів	
	г) поточний складський запас (50% від інтервалу поставки)	днів	
	д) страховий запас (20% від поточного складського запасу)	днів	
5.	Потреба в оборотних коштах для	тис грн	

	фінансування запасів		
6.	Частка власних коштів у формуванні оборотних засобів (55%)	тис грн	
7.	Сума короткотермінового кредиту	тис грн	